

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

СИЛАБУС

ЕНДОКРИНОЛОГІЯ

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність/ освітня програма	222 «Медицина» / ОП «Медицина»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Форма здобуття освіти	Денна
Семестр (семестри)	7

Загальна інформація	
Кафедра	Кафедра внутрішньої медицини
	Завідувач кафедри: Такташов Гемадій Саїтович, доктор медичних наук, професор
	Адреса: КНП «Київська міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги», 02660, м. Київ, вул. Братиславська, 3
	Сайт кафедри: https://sites.google.com/kmu.edu.ua/internal-medicine
Викладач (викладачі)	Викладачі дисципліни: Такташов Гемадій Саїтович – завідувач кафедри, д.мед.н., професор h.taktashov@kmu.edu.ua Грона Наталія Василівна – доцент кафедри, к.мед.н., доцент n.hrona@kmu.edu.ua Ківа Олексій Йосипович – доцент кафедри, к.мед.н., доцент o.kiva@kmu.edu.ua Дюдіна Ілона Олександрівна – доцент кафедри, к.мед.н. i.diudina@kmu.edu.ua Волошин Ярослав Володимирович, асистент y.voloshyn@kmu.edu.ua
Портфоліо викладача	https://sites.google.com/kmu.edu.ua/internal-medicine/%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D1%83-about-the-department/%D1%88%D1%82%D0%B0%D1%82-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8-staff-of-the-department
Консультації	Консультації проводяться викладачем кафедри, який закріплений за академічною групою відповідно до розподілу педагогічного навантаження.

Загальна характеристика освітнього компонента

Анотація	Вивчення навчальної дисципліни «Ендокринологія» здійснюється на 4 курсі протягом 7 семестру, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін та з клінічних дисциплін. Програма з «Ендокринології» передбачаю вивчення етіології, патогенезу, клініки, діагностики, лікування та профілактики основних ендокринних захворювань.
Мета та цілі	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Ендокринологія» є формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички для виконання типових завдань діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів та захворювань в клініці ендокринних хвороб, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій із дотриманням принципів медичної етики та деонтології. Основними завданнями вивчення дисципліни «Ендокринологія» є оволодіння наступними знаннями, уміннями, навичками:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проводити опитування, клінічне обстеження з подальшим аналізом результатів у хворих із основними захворюваннями ендокринної системи; • визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань ендокринної системи; • аналізувати типову клінічну картину, виявляти клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань ендокринної системи; • встановлювати попередній діагноз найбільш поширених захворювань ендокринної системи; • призначати лабораторне та інструментальне обстеження хворих з найбільш поширеними захворюваннями ендокринної системи та їх ускладненнями; • проводити диференційний діагноз керуючись оцінкою результатів лабораторного та інструментального обстеження, обґрунтовувати та встановлювати клінічний діагноз найбільш поширених захворювань ендокринної системи; • визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні найбільш поширених захворювань ендокринної системи; • окреслювати необхідне лікувальне харчування при лікуванні найбільш поширених захворювань ендокринної системи; • визначати принципові підходи й характер лікування найбільш поширених захворювань ендокринної системи згідно з принципами доказової медицини; • призначати лікування, в тому числі прогноз-модифікуюче, найбільш поширених захворювань ендокринної системи та їх ускладнень згідно з принципами доказової медицини; • визначати тактику надання екстреної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану; • надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану; • проводити первинну і вторинну профілактику найбільш поширених захворювань ендокринної системи згідно з принципами доказової медицини; • оцінювати прогноз та працездатність хворих із найбільш поширеними захворюваннями ендокринної системи; • виконувати медичні маніпуляції; • вести медичну документація; • дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
Вид	Обов'язковий освітній компонент

Передумови (пререквізити) вивчення освітнього компонента	Необхідні передумови для початку вивчення ендокринології – набуття студентом відповідних знань з основних базових дисциплін: медичної біології, анатомії людини, фізіології, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, фармакології, патофізіології, патоморфології та з клінічних дисциплін – пропедевтики внутрішньої медицини, радіології, загальної хірургії.
Постреквізити вивчення освітнього компонента	Освітній компонент «Ендокринологія» при вивченні інтегрує з наступними дисциплінами: внутрішня медицина, хірургія, акушерство і гінекологія, інфекційні хвороби, епідеміологія та принципи доказової медицини, онкологія та радіаційна медицина, травматологія і ортопедія, анестезіологія та інтенсивна терапія, екстрена та невідкладна медична допомога, гігієна та екологія, загальна практика (сімейна медицина).
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Інформаційно-технічне забезпечення освітнього компонента передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наявність персонального комп'ютера або ноутбука для викладача та комп'ютера (смартфона) для здобувачів освіти; - доступ до мережі Інтернет і Wi-Fi; - доступ до університетської електронної пошти (@kmu.edu.ua); - підручники в паперовому та/або електронному форматі; - доступ до науково-метричних баз даних; - доступ до освітнього порталу (силабуси, навчально-методичні матеріали тощо). <p>Матеріально-технічне забезпечення освітнього компонента передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - магнітні дошки; - проектори; - навчальні таблиці; - словники; - ілюстративні матеріали, - глюкометр.
Методи навчання. Технології навчання. Засоби навчання	<p>Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-орієнтований, практичний (робота з пацієнтами у відділеннях), самостійна робота здобувачів освіти.</p> <p>Технології навчання: компетентісно-орієнтоване, інтерактивне та змішане навчання.</p> <p>Цифрові технології: VR-технології, електронні атласи та додатки;</p> <p>Інтерактивні технології навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PrExam, DataIsland, Casus, Amboss. <p>Симуляційні технології:</p> <ul style="list-style-type: none"> - симуляційні тренажери. <p>Дистанційні та відео-технології:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відео-матеріали; - онлайн-завдання. <p>Кейс-технології (метод).</p> <p>Засоби навчання: Атласи та підручники, мультимедійні презентації, відеоматеріали, навчальна платформа університету, тестові завдання.</p>
Інші вимоги до здобувачів освіти	<p>На навчальних заняттях здобувач освіти має бути одягнений в медичну форму (медичний халат, хірургічний костюм тощо) та змінне взуття;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мати чистий одяг та взуття; - мати зачіску з охайним виглядом, акуратно заправленим під медичну шапочку, чисті руки з коротко підстриженими нігтями. <p>У разі змішаної форми навчання, вводяться додаткові правила:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здобувач освіти повинен під'єднуватись до занять в охайному одязі;

	<p>- у приміщенні, з якого здобувач освіти приєднується до класу через відео зв'язок має бути достатнє освітлення та відсутні зайві відволікаючі звуки.</p> <p>Здобувач освіти повинен мати робочий зошит, ноутбук або інший пристрій з підключенням до мережі інтернету (телефон, планшет тощо), корпоративну електронну адресу.</p>			
Інформація для осіб з особливими освітніми потребами	<p>При наявності особливих освітніх потреб здобувач освіти до початку вивчення цього освітнього компонента має звернутись до завідувача (завуча) кафедри та до деканату відповідного факультету: Такташов Гемадій Саїтович – завідувач кафедри, д.мед.н., професор h.taktashov@kmu.edu.ua Грона Наталія Василівна – доцент кафедри, к.мед.н., доцент n.hrona@kmu.edu.ua</p>			
Обсяг освітнього компонента				
Загальний	Лекції	Практичні/лабораторні/семінарські заняття	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
Академічних годин: 60	6	24	30	Залік
Кредитів ЄКТС: 2	2			
Норми та правила				
<p>Правила відвідування занять Правила відвідування занять здобувачами освіти регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Приватному вищому навчальному закладі «Київський медичний університет». У разі викладання освітнього компонента з використанням інформаційно-комунікаційних технологій кожен здобувач освіти має підключитися до Google Classroom та Google Meet через корпоративну електронну адресу (з доменом @kmu.edu.ua).</p>				
<p>Правила поведінки та активності на заняттях, вимоги до зовнішнього вигляду та одягу Здобувач освіти зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дотримуватись законодавства України, Статуту та Правил внутрішнього розпорядку Університету, вимог з охорони праці, пожежної безпеки та правил безпеки під час воєнного стану https://kmu.edu.ua/pravila-bezpeki-pid-chas-voyennogo-stanu/; - виконувати вимоги навчального плану, графіку навчального процесу; - систематично оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний і культурний рівень; - у двотижневий термін відпрацьовувати пропущені заняття; - дбайливо ставитися до власності кафедри та Університету (інвентар, навчальне обладнання, книги, прилади, приміщення), а також до своїх документів (студентського квитка, індивідуального навчального плану тощо); - дотримуватися норм етики і моралі, не вживати нецензурну лексику, вести себе з честю, утримуватись від дій, які б заважали іншим здобувачам освіти чи працівникам кафедри виконувати свої обов'язки; - підтримувати чистоту і порядок в приміщеннях та на території кафедри; - приходити на заняття не пізніше, ніж за 10 хв. до початку; - знаходитись в Університеті в діловому одязі. На навчальних заняттях здобувач освіти має бути одягнений в медичну форму (медичний халат, хірургічний костюм тощо) та змінне взуття; - мати чистий одяг та взуття; - мати зачіску з охайним виглядом, акуратно заправленим під медичну шапочку, чисті руки з коротко підстриженими нігтями. У разі змішаної форми навчання, вводяться додаткові правила: - здобувач освіти повинен під'єднуватись до занять в охайному одязі; - у приміщенні, з якого здобувач освіти приєднується до класу через відео зв'язок має бути достатнє освітлення та відсутні зайві відволікаючі звуки. 				
<p>Дотримання академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу Всі учасники освітнього процесу мають дотримуватись Положення про академічну доброчесність у ПВНЗ «Київський медичний університет».</p>				
<p>Організація самостійної роботи Самостійна робота - це вид розумової діяльності, за якої здобувач освіти самостійно (без сторонньої допомоги) опрацьовує навчальний матеріал, тему заняття, вирішує задачу або виконує завдання на основі</p>				

знань, отриманих з підручників, книг, наукових статей, лекцій і практичних занять. Самостійною роботою студента може бути участь у науково-практичних конференціях, майстер-класах, перегляд вебінарів тощо. Теми освітнього компонента для самостійного вивчення, передбачені силабусом, виносяться на підсумковий контроль (іспит) або на останнє семестрове заняття згідно із силабусом, а також можуть опрацьовуватися разом із навчальним матеріалом під час проведення практичних / семінарських занять, зокрема включатися до змісту тестової складової практичного заняття.

Оскарження результатів оцінювання

Здобувач освіти у разі незгоди з оцінкою має право оскаржити результати підсумкового оцінювання шляхом подання відповідної заяви на апеляцію відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Приватному вищому навчальному закладі «Київський медичний університет».

Результати вивчення освітнього компонента (далі - РВОК)		
	Код	Назва РВОК
Знання:	ЗН1	Знати методики та стандартні схеми опитування та фізикального обстеження хворого із захворюваннями ендокринної системи
	ЗН2	Знати алгоритми виділення провідних симптомів та/або синдромів і алгоритми діагностики захворювань ендокринної системи
	ЗН3	Знати стандартні методи обстеження (лабораторні та інструментальні) хворого із захворюваннями ендокринної системи.
	ЗН4	Знати критерії діагнозу та диференційну діагностику захворювань ендокринної системи.
	ЗН5	Знати алгоритми та стандартні схеми лікування захворювань ендокринної системи, в тому числі прогнозмодифікуючу терапію.
	ЗН6	Знати критерії діагностики та принципи, а також алгоритми надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах при захворюваннях ендокринної системи.
	ЗН7	Знати алгоритми виконання медичних маніпуляцій.
	ЗН8	Знати принципи організації раціонального харчування, режиму діяльності та відпочинку хворих із захворюваннями ендокринної системи.
	ЗН9	Знати первинну та вторинну профілактику, прогноз та працездатність хворих із захворюваннями ендокринної системи.
	ЗН10	Знати систему офіційного документообігу в професійній роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології.
Вміння:	В1	Вміти збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя за стандартною схемою опитування хворого, за встановленими алгоритмами проводити та оцінювати результати фізикального обстеження хворого із захворюваннями ендокринної системи.
	В2	Вміти приймати обґрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому при захворюваннях ендокринної системи.
	В3	Вміти встановлювати попередній діагноз захворювань ендокринної системи.
	В4	Вміти призначати лабораторне та інструментальне обстеження хворого із захворюваннями ендокринної системи та оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
	В5	Вміти здійснювати диференціальну діагностику захворювань ендокринної системи та встановлювати клінічний діагноз.
	В6	Визначати необхідний режим праці та відпочинку, характер харчування при лікуванні захворювань ендокринної системи.
	В7	Вміти визначати принципи та характер лікування, призначати немедикаментозне і медикаментозне лікування при захворюваннях ендокринної системи, використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини.
	В8	Вміти діагностувати та надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану.
	В9	Володіти методикою медичних маніпуляцій.
	В10	Вміти проводити первинну та вторинну профілактику захворювань ендокринної системи.
	В11	Вміти визначати прогноз хворих та оцінювати працездатність із захворюваннями ендокринної системи.
	В12	Вміти вести медичну документацію.
	В13	Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

Практичні навички:	ПН1	Збирати дані щодо скарг пацієнтів, історії хвороби, історії життя.
	ПН2	Проводити та оцінювати результати фізикального обстеження.
	ПН3	Визначати провідний клінічний симптом або синдром.
	ПН4	Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання.
	ПН5	Призначати лабораторне та інструментальне обстеження пацієнта, інтерпретувати його результати.
	ПН6	Проводити диференційну діагностику.
	ПН7	Встановлювати клінічний діагноз.
	ПН8	Визначати принципи лікування (консервативне, оперативне) та призначати лікування.
	ПН9	Виконувати медичні маніпуляції.
	ПН10	Надавати екстрену медичну допомогу в надзвичайних ситуаціях.

Вклад РВОК до формування загальних (ЗК) та спеціальних компетентностей (СК) відповідно до Освітньої програми (далі ОП)			
Компетентності	Код компетентності	Назва компетентності	РВОК (вказати коди)
Загальні компетентності	ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗН1-2, ЗН4, В1-5, ПН2, ПН6-8
	ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗН5-9, В1-12, ПН1-10
	ЗК10	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.	ЗН10, В12, ПН5
	ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	ЗН5, В4, В7, ПН5-6
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	ФК1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	ЗН1, В1, ПН1
	ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	ЗН3, В4, ПН2
	ФК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	ЗН4, В3, В5, ПН4, ПН7
	ФК4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.	ЗН8, В6, ПН8
	ФК5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.	ЗН8, В6, ПН8
	ФК6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.	ЗН5, В7, ПН8
	ФК7	Здатність до діагностування невідкладних станів	ЗН6, В8
	ФК8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.	ЗН6, В8, ПН10
	ФК10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	ЗН7, В9, ПН9
	ФК16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	ЗН10, В12

Вклад РВОК до програмних результатів навчання (ПРН), визначених у ОП			
Код ПРН	Назва ПРН	Перелік синдромів та симптомів; захворювань; станів; невідкладних станів; досліджень; медичних маніпуляцій, вказаних у додатках (списках) до ОП за наявності списків.	РВОК (вказати коди)
ПРН1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.	-	ЗН1-9, В1-11, ПН1-10
ПРН2	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для	-	ЗН1-4, В1-5, ПН1-10

	вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.			
ПРН3	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.	-	B7	
ПРН4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).	Акромегалія; Артеріальна гіпертензія; Артеріальна гіпотензія; Гіпоглікемія; Гіперглікемія; Кома; Лакторея; Ожиріння (+маса тіла); Поліурія; Спрага; Схуднення. Акромегалія та гіпофізарний гігантизм, гіпотиреоз, гіпотрофія, білковоенергетична недостатність, гіпопітуїтаризм, тиреотоксикоз, ендемічний зоб, нецукровий діабет, вузловий зоб, пухлини щитоподібної залози, ожиріння, вроджена дисфункція кори наднирникових залоз, порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D, генетичні синдроми з ендокринними ускладненнями: синдром Тернера, синдром Рассела-Сільвера, Прадера, Віллі, Ларона тощо), тиреоїдити, хвороба та синдром Кушинга, хронічна недостатність наднирникових залоз, цукровий діабет, гіпопаратиреоз, гіперпаратиреоз, пухлини надниркових залоз, органічний (в т. ч. вроджений) гіперінсулінізм, нейро-ендокринні пухлини, пухлини гіпофіза, передчасний статевий розвиток, гіпогонадізм, крипторхізм, порушення диференціювання статі, синдром Клайнфельтера, нанізм у дитини, що народилась SGA		ЗН2, В2, ПН3
ПРН5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.	глюкоза крові, глікозильований гемоглобін, пероральний тест толерантності до глюкози. ліпіди та ліпопротеїди крові та їх фракції. гормони крові, креатинін, сечовина крові та сечі, швидкість клубочкової фільтрації. електроліти крові, стандартна ЕКГ (у 12 відведеннях) загальний аналіз крові. загальний аналіз сечі цукор і ацетон в сечі, серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях, методи інструментальної візуалізації щитоподібної залози, методи інструментальної візуалізації черепа, хребта, спинного мозку, кісток і суглобів		ЗН1, В1, ПН1-2

<p>ПРН6</p>	<p>Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).</p>	<p>Акромегалія та гіпофізарний, гігантизм, гіпотиреоз, гіпотрофія, білковоенергетична недостатність, гіпопітуїтаризм, тиреотоксикоз, ендемічний зоб, нецукровий діабет, вузловий зоб, пухлини щитоподібної залози, ожиріння, вроджена дисфункція кори наднирникових залоз, порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D, генетичні синдроми з ендокринними ускладненнями: синдром Тернера, синдром Рассела-Сільвера, Прадера, Віллі, Ларона тощо), тиреїдити, хвороба та синдром Кушинга, хронічна недостатність наднирникових залоз, цукровий діабет, гіпаратиреоз, гіперпаратиреоз, пухлини надниркових залоз, органічний (в т. ч. вроджений) гіперінсулінізм, нейро-ендокринні пухлини, пухлини гіпофіза, передчасний статевий розвиток, гіпогонадізм, крипторхізм, порушення диференціювання статі, синдром Клайнфельтера, нанізм у дитини, що народилась SGA</p>	<p>ЗН4, В3, В5, ПН3-4, ПН6-7</p>
<p>ПРН7</p>	<p>Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).</p>	<p>Список 4 глюкоза крові, глікозильований гемоглобін, пероральний тест толерантності до глюкози, ліпіди та ліпопротеїди крові та їх фракції. гормони крові, креатинін, сечовина крові та сечі, швидкість клубочкової фільтрації. електроліти крові, стандартна ЕКГ (у 12 відведеннях) загальний аналіз крові. загальний аналіз сечі цукор і ацетон в сечі, серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях, методи інструментальної візуалізації щитоподібної залози, методи інструментальної візуалізації черепа, хребта, спинного мозку, кісток і суглобів Список 2 акромегалія та гіпофізарний гігантизм, гіпотиреоз, гіпотрофія, білковоенергетична недостатність, гіпопітуїтаризм, тиреотоксикоз, ендемічний зоб, нецукровий діабет, вузловий зоб, пухлини щитоподібної залози, ожиріння, вроджена дисфункція кори наднирникових залоз, порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D, генетичні синдроми з ендокринними ускладненнями: синдром Тернера, синдром</p>	<p>ЗН3, В4, ПН5</p>

		Рассела-Сільвера, Прадера, Віллі, Ларона тощо), тиреоїдити, хвороба та синдром Кушинга, хронічна недостатність наднирникових залоз, цукровий діабет, гіпаратиреоз, гіперпаратиреоз, пухлини надниркових залоз, органічний (в т. ч. вроджений) гіперінсулінізм, нейро-ендокринні пухлини, пухлини гіпофіза, передчасний статевий розвиток, гіпогонадізм, крипторхізм, порушення диференціювання статі, синдром Клайнфельтера, нанізм у дитини, що народилась SGA	
ПРН8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/ постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.	гіпоглікемія (кома), гостра надниркова недостатність, діабетична кома, у т. ч. кетоацидотична, гіперосмолярна, лактацидемічна	ЗН6, В8-9, ПН10
ПРН9	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вмійти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	Акромегалія та гіпофізарний гігантизм, гіпотиреоз, гіпотрофія, білковоенергетична недостатність, гіпопітуїтаризм, тиреотоксикоз, ендемічний зоб, нецукровий діабет, вузловий зоб, пухлини щитоподібної залози, ожиріння, вроджена дисфункція кори наднирникових залоз, порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D, генетичні синдроми з ендокринними ускладненнями: синдром Тернера, синдром Рассела-Сільвера, Прадера, Віллі, Ларона тощо), тиреоїдити, хвороба та синдром Кушинга, хронічна недостатність наднирникових залоз, цукровий діабет, гіпаратиреоз, гіперпаратиреоз, пухлини надниркових залоз, органічний (в т. ч. вроджений) гіперінсулінізм, нейро-ендокринні пухлини, пухлини гіпофіза, передчасний статевий розвиток, гіпогонадізм, крипторхізм, порушення диференціювання статі, синдром Клайнфельтера, нанізм у дитини, що народилась SGA	ЗН5, В7, ПН8
ПРН10	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	-	ЗН8, В6, ПН8
ПРН14	Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими	гіпоглікемія (кома), гостра надниркова недостатність, діабетична кома, у т. ч.	ЗН6, В8, ПН10

	клінічними протоколами та стандартами лікування.	кетацидотична, гіперосмолярна, лактацидемічна	
ПРН16	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.	-	ЗН10, В13
ПРН17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.	вимірювати артеріальний тиск проводити пальпацію щитоподібної залози	ЗН7, В9, ПН9
ПРН25	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.	-	ЗН5-9, В4-7, ПН7-8

Схема організації освітнього компонента		
Лекційний блок		
№ з/п	Тема лекції	Кількість годин
1	Цукровий діабет. Дефініції. Сучасна класифікація, етіологія, клініка, діагностика, лікування, ускладнення.	2
2	Захворювання щитоподібної залози. Гіпотиреоз та тиреотоксикоз. Етіологія, клініка, діагностика, профілактика, лікування.	2
3	Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та наднирників. Акромегалія. Хронічна недостатність надниркових залоз. Гормонально-активні пухлини.	2
Практичні / семінарські		
№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
1	Принципи академічної доброчесності та переваги чесного навчання. Цукровий діабет. Дефініції. Класифікація. Цукровий діабет 1 типу, особливості перебігу та лікування.	4
2	Цукровий діабет 2 типу, особливості перебігу та лікування. Метаболічний синдром.	4
3	Коматозні стани при цукровому діабеті.	2
4	Гіпотиреоз. Тиреоїдити. Йод-дефіцитні стани. Синдром тиреотоксикозу. Дифузний токсичний зоб. Тиреотоксична криза.	6
5	Хвороба Іценка-Кушінга. Акромегалія. Нецукровий діабет.	3
6	Хронічна недостатність кори надниркових залоз. Гостра недостатність кори надниркових залоз.	2
7	Гормонально-активні пухлини надниркових залоз (Феохромоцитома. Гіперальдостеронізм).	2
8	Підсумковий контроль знань та умінь студентів	1
Самостійна робота (СР)		
№ п/п	Вид СР	Рекомендований розподіл відсотків кількості годин, відведених на СР
1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання теоретичного матеріалу, робота з навчальною літературою, методичними рекомендаціями, робочими зошитами тощо)	40%
2	Тестування на платформі PrExam	10%
3	Підготовка до підсумкового контролю	20%
4	Опрацювання тем освітнього компонента, які передбачені для самостійного вивчення.	30%
Теми освітнього компонента для самостійного вивчення		
№ п/п	Тема	

1	Методика інсулінотерапії. Синдром хронічного передозування інсуліном (Сомоджі). Поєднане застосування інсуліну і таблетованих цукрознижуючих препаратів.
2	Захворювання статевих залоз. Гіпогонадізм. Морфологічна структура ендокринної частини яєчка та яєчника. Фізіологічні ефекти статевих гормонів. Класифікація порушень статевого дозрівання. Клімакс. Патологічний перебіг клімактеричного періоду. Клінічні прояви у жінок та чоловіків. Лікування патологічних проявів клімактеричного періоду. Автоімунний полігlandsулярний синдром. Синдром множинних ендокринних неоплазій.
3	Синдром гіперпролактинемії, гіпопітуїтаризм, нецукровий діабет, пролактинома.
4	Особливості лікування гіпотиреозу у хворих на ІХС.
5	Захворювання прищитоподібних залоз. Гіпер- та гіпопаратиреоз.
6	Ожиріння

Використання платформи PrExam при вивченні освітнього компонента та при підготовці до складання ЄДКІ					
Умови допуску до підсумкового контролю та ЄДКІ		На кожному практичному занятті здобувач освіти зобов'язаний пройти тестування на освітній платформі PrExam за відповідною темою заняття. Критерій «склав» для тесту за відповідною темою складає 85% правильних відповідей. До підсумкового контролю та ЄДКІ допускається здобувач освіти який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок складає не менше, ніж 3.0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2»)) від загальної кількості занять).			
Вимоги до роботи на платформі PrExam		Здобувач освіти має бути зареєстрованим користувачем платформи PrExam https://prexam.kmu.edu.ua/ . Платформа використовується для тестування здобувачів освіти з тем освітнього компонента, проведення екзаменаційного тестування та підготовки до першого та другого етапів ЄДКІ.			
Підготовка до першого та другого етапів ЄДКІ: Крок 1; іспит з англійської мови професійного спрямування; Крок 2.		Здобувачі мають використовувати: - бази тестів на платформі PrExam https://prexam.kmu.edu.ua/ ; - освітній модуль ДНП «Центр тестування» https://test.testcentr.org.ua/ .			
Підготовка до другого етапу ЄДКІ: об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит (ОСП(К)І)		Пальпація щитоподібної залози, огляд пацієнта із синдромом зобу, екзофтальмом, вимірювання артеріального тиску, оцінювання тесту толерантності до глюкози, глікованого гемоглобіну, гормонів щитоподібної залози			
Система оцінювання					
Оцінювання поточної успішності здобувача освіти здійснюється на кожному занятті шляхом виставлення до журналу академічної успішності оцінки за 4 бальною шкалою (5,4,3,2). Оцінка за практичне заняття складається з наступних компонентів: - тестовий контроль на платформі PrExam: 0 або 1 балів, де «склав» - 1 бал, «не склав» – 0 балів; - теоретична частина: 0, 1, 2 балів; - практична частина: 0, 1, 2 балів.					
Рекомендований регламент проведення та критерії оцінювання поточної успішності					
Теоретична частина		Практична частина (виконання практичних навичок, маніпуляцій, вирішення ситуаційних задач, робота з робочим зошитом тощо)		Тестовий контроль на платформі PrExam	
Бал	Дескриптор	Бал	Дескриптор	Бал	Дескриптор
2	Здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом і термінологією. Правильно та змістовно висловлює свої думки, дає вичерпні точні відповіді на поставлені запитання	2	Безпомилково виконує практичні навички, маніпуляції, розв'язує поставлені задачі.	1	Тестові завдання складені на 85-100%
1	Здобувач освіти має ґрунтовні знання, вмє застосовувати їх на практиці, але допускає неточності, окремі помилки у формулюванні відповідей. Не може викласти думку, але на запитання з підказками відповідає правильно.	1	Під час виконання практичних навичок, маніпуляцій, розв'язування поставлених задач допускає помилки.		
0	Здобувач освіти має прогалини в знаннях з теми. Замість чіткого змістовного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Не наводить приклади.	0	Під час виконання практичних навичок, маніпуляцій, розв'язування поставлених задач допускає значні та критичні помилки.	0	Тестові завдання складені менше ніж на 85%

Форма контролю «Залік» (освітній компонент вивчається протягом одного семестру):

Якщо освітній компонент вивчається протягом одного семестру і завершується формою контролю – «залік», то підраховується середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття, і конвертується у 200-бальну шкалу та в оцінку ECTS, після чого результат фіксується в журналі академічної успішності. У відомості обліку успішності проставляються набрані здобувачем освіти бали за 200-бальною шкалою та оцінка в системі ECTS. Оцінка A, B, C, D, E виставляється здобувачу освіти, який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок за поточну успішність не менше, ніж 3.0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2») від загальної кількості занять), що відповідає 120 балам згідно 200-бальної шкали. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин, кредитів та оцінкою за освітній компонент за шкалою ECTS. В індивідуальний навчальний план та відомість викладач вносить оцінку у день складання заліку. Оцінка Fx, F виставляється здобувачу освіти, який має невідпрацьовані пропущені заняття та (або) середнє арифметичне всіх оцінок за кожне заняття менше ніж 3,0. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин (кредитів), набраних балів.

Fx* - виставляється здобувачу освіти якщо:

- форма контролю: залік або іспит;
- кількість «нб» (з неповажної причини) або «2» НЕ перевищує 50% від загальної кількості оцінок.

F** - виставляється здобувачу освіти якщо:

- форма контролю: залік або іспит;
- кількість «нб» (з неповажної причини) або «2» - 50% та більше від загальної кількості оцінок;
- якщо здобувач освіти тричі не склав підсумковий контроль.

Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин (кредитів), набраних балів.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача вищої освіти.

Бали за індивідуальну роботу (завдання) зараховуються здобувачу освіти лише за умови успішного виконання, захисту, оприлюднення та документального підтвердження виконаної роботи. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, але становить не більше 12 балів (Визначено Положенням про організацію освітнього процесу), які додаються до підсумкової оцінки з освітнього компонента за рішенням завідувача кафедри. При цьому, максимальна сума балів, яку може отримати здобувач освіти за освітній компонент, не перевищує 200 балів. Індивідуальні бали за різні види діяльності не додаються і не сумуються.

Оцінювання	Складові	Середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття всіх семестрів	Конвертація у 200-бальну шкалу	Оцінка ECTS з освітнього компонента
Поточна успішність	Аудиторні заняття (лабораторні, семінарські, практичні заняття, самостійна робота)	5	200	A (зараховано)
		4.0-4.99	160-199	B, C (зараховано)
		3.0-3.99	120-159	D, E (зараховано)
		0-2.99	0-119	Fx, F (не зараховано)

*відповідно до таблиці «Шкала перерахунку оцінок за поточну успішність за чотирибальною системою у 200-бальну систему оцінювання для освітніх компонентів, що закінчуються проміжним заліком/заліком»

Оцінювання	Складові	Середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття всіх семестрів	Конвертація у 200-бальну шкалу	Оцінка ECTS з освітнього компонента
Поточна успішність	Аудиторні заняття (лабораторні, семінарські, практичні заняття, самостійна робота)	5	200	A (зараховано)
		4.0-4.99	160-199	B, C (зараховано)
		3.0-3.99	120-159	D, E (зараховано)
		0-2.99	0-119	Fx, F (не зараховано)

*відповідно до таблиці «Шкала перерахунку оцінок за поточну успішність за чотирибальною системою у 200-бальну систему оцінювання для освітніх компонентів, що закінчуються проміжним заліком/заліком»

Система оцінювання / Grading system

Бали за шкалою Університету / University grading scale	Оцінка ECTS / ECTS grade	Дескриптор / Descriptor	Зарахування кредитів / Awarding of credits
180 - 200	A	Відмінно / Excellent	Зараховано / Passed
170 - 179	B	Дуже добре / Very Good	
160 - 169	C	Добре / Good	
141 - 159	D	Задовільно / Satisfactory	
120 - 140	E	Достатньо / Sufficiently	
100 - 119	Fx	Незадовільно - з можливістю повторного складання підсумкового контролю / Unsatisfactory with possible re-passing of final assessment	Не зараховано / Failed
1 - 99	F	Незадовільно - з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Unsatisfactory with the mandatory repeated study of discipline	

Інформаційні ресурси

Основна література	Ендокринологія: підручник (П.М. Боднар, Г.П. Михальчишин, Ю.І. Комісаренко та ін.) За ред. професора П.М. Боднара. – Вид. 4, перероб. та доп. – Вінниця: Нова Книга,
---------------------------	--

	<p>2017. – 456 с. https://drive.google.com/file/d/1K5D1boKIu8ayO7k0eKJpIBUJy2pe4lb/view?usp=drive_link Ендокринологія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / [П.М. Боднар, Ю.І. Комісаренко, Г.П. Михальчишин та ін.]; за ред. Ю.І. Комісаренко, Г.П. Михальчишин. – 5-ге вид, оновл. та доповн. – Вінниця : Нова Книга, 2020. –468с.</p>
Допоміжна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Цукровий діабет 2 типу в дорослих. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги - 2024 https://health-ua.com/multimedia/userfiles/files/2024/Endo_ZKR_2024/Endo_ZKR_2024_p_46.pdf 2. Клінічна настанова, заснована на доказах «Цукровий діабет» - 2024 https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/kn_2024_diabet_2.pdf 3. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної та спеціалізованої медичної допомоги «Цукровий діабет 1 типу у дорослих», 2023 https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/01/43348-dn_151_26012023_dod.pdf 4. Короткий огляд змін. АДА: стандарти медичної допомоги при цукровому діабеті – 2025 // DOMS_2_2025. С.8-33 https://doms.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/DOMS_2_2025-1.pdf 5. ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ КЛІНІЧНА НАСТАНОВА, ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗАХ, Київ. – 2022. – 347 с. https://drive.google.com/file/d/1Oe6eMPnpk01HQCWzb8rLRH4Wi9y1pehm/view?usp=drive_link 6. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної та спеціалізованої та медичної допомоги (УКПМД) «Цукровий діабет 1 типу у дорослих» https://drive.google.com/file/d/122HM06efY3X2HU3mtUDsz-zjTEqr_lry/view?usp=drive_link 7. HEARTS D:Діагностика і ведення діабету 2 типу / WHO-EURO-2023-6184-45949-66346-ukr.pdf https://drive.google.com/file/d/1H1M7acnASXat4Heb4P5pog8x8q1NINES/view?usp=drive_link 8. Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб : навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 1. Кардіологія, ендокринологія та ревматологія /Л. Н. Приступа, В. Г. Псарьова, В. В. Лаба та ін. ; за заг. ред.д-ра мед. наук, проф. Л. Н. Приступи. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 217 с. https://drive.google.com/file/d/149v1C3yfecjSMIPcTMNL1eh6XzTAPrE8/view?usp=drive_link 9. Довідник з клінічної ендокринології / За ред. М.Д. Тронька, О.В. Большової.– К.: Видавничий дім Медкнига, 2020. – С. 179-195. 10.Ендокринологія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / [П.М. Боднар, Ю.І. Комісаренко, Г.П. Михальчишин та ін.]; за ред. Ю.І. Комісаренко, Г.П. Михальчишин. – 5-ге вид, оновл. та доповн. – Вінниця : Нова Книга, 2020. –468с. 11.Бобирьова Л.Є. Діагностика і лікування невідкладних станів в ендокринології: навч. посіб. для студентів ВНЗ: / Бобирьова Л.Є., Дворник І.Л., Муравльова О.В., Городинська О.Ю., Попруга А.О., Шаєнко З.О. –Полтава, 2017. –99 с. 12.Стандарти надання медичної допомоги хворим з патологічними станами щитоподібної та прищитоподібних залоз в умовах дії негативних чинників довкілля (видання третє, розширене) / За ред. О.В. Камінського. – Харків: «Юрайт», 2017. – 312с.
Перелік питань до підсумкового контролю (теоретична та практична складова)	<p>https://drive.google.com/drive/folders/11XKa2bUozbfvu76QMm03QnD_JZWESeuo</p>
Корисні посилання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Освітній модуль для підготовки здобувачів до складання ЄДКІ та Крок 2 ДНП «Центр тестування» https://test.testcentr.org.ua/ 2. Державний експертний центр МОЗ України. Галузеві стандарти та клінічні настанови https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/ 3. DataIsland - інноваційний інструмент аналізу різних текстових (навчально-методичних, наукових) даних за допомогою штучного інтелекту на онлайн платформі: https://ua.dataisland.academy/invite-login?code=5a43c3d3759d41caa54eb756b2da2470 4. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/01/2023_nastanova-czd_dorosli.pdf 5. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/01/43348-dn_151_26012023_dod.pdf

	6. https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/endokrinologiya/ 7. https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/65901/1/Prystupa_1.pdf 8. https://empendium.com/ua/manual/chapter/B72.IV .
Методичні рекомендації для підготовки до занять	https://drive.google.com/drive/folders/1jqODqz4pvReviPyUWWIEhivrfw6Mgq8Z
Конспекти (презентації) лекцій	https://drive.google.com/drive/folders/1gHITRl02KgB136tO4gOfBc8wRn1SHtAS
Спілки та об'єднання за профілем (стейкхолдери)	Асоціація ендокринологів України http://iem.net.ua/association/
Міжнародні ресурси (стейкхолдери)	American Diabetes Association https://www.diabetes.org/ American Thyroid Association https://www.thyroid.org/ Американська асоціація клінічних ендокринологів https://www.aace.com/ European Society of Endocrinology https://www.es-e-hormones.org/
Зворотний зв'язок	Грона Наталія Василівна – к.мед.н., доцент vnmed@kmu.edu.ua

Силабус обговорено та затверджено на засіданні кафедри від «_29_» серпня 2025 р. (протокол №1)